

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 9. Ad extremam Vnctionem dispositio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

Quilibet Sacerdos in extrema necessitate si Parochus desit, potest præbere viaticum. Et, si alia hostia non suppetat, potest Sacerdos ex hostia majori, qua celebrat, particulam pro moribundo servare.

Sacerdos allaturus viaticum conetur antea, si tempus suppetat, excitare in ægro magnum desiderium hujus Sacramenti, idque ut præstet efficacius, verba Ecclesie augustissimum convivium venerantis proponat. O sacrum convivium, in quo Christus sumitur! recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratia, & futura gloriæ nobis pignus datur. Puncta hic quatuor consideret, quasi totidem sacratissimi epuli fercula.

1. Ad illa verba, *O sacrum convivium* &c. Perpendat SS. Eucharistiam dari viatoribus per modum cibi, ne deficient in via ad patriam cælestem; grandis enim adhuc restat via, hostibus multis ac latronibus infestissima; ideòque Servator tuus, Amice, ne animum desponderes, paravit in conspectu tuo mensam adversus eos, qui tribulant te; ad hanc mensam ubi dignè accubueris, dices audacter, si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es Domine. Quare S. Nicolaus Tolentinus tam enixè V. Eucharistiam expebat? Ut tanto, inquit, viatico munitus non deficiam in via ad cælestem patriam profecturus; & si ob demerita mea impius Belial hostis meus mihi occurrerit, possim fidenter dicere, Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos.

2. *Recolitur memoria Passionis ejus.* Idèò autem voluit Dominus Passionis suæ apud nos jugem esse memoriam, quod in ea divitias nostras spesque omnes sitas habere debeamus.

B. Hugo à S. Victore tria in votis habuisse dicitur. 1. Ut cibus sibi ultimus esset Eucharistia. 2. Ut ultima cogitatio sive meditatio esset de passione Domini nostri Jesu Christi. 3. Ut supremum verbum esset dulcissimum Jesu nomen. Quid ni & tu ejusmodi vota concipias?

3. *Mens impletur gratiâ.* Quod corporeus cibus corpori, hoc panis ille cælestis præstat animæ: ille membra corporis, hic animæ potentias reficit, nutrit, confirmat.

4. *Futura gloria nobis pignus datur.* Quis ad illud pignus non fidenter aspiret, quod opem certam æternæ vitæ adducit:

Ubi verò allata fuerit venerabilis Eucharistia, quantum infirmitas patietur, Deum præsentem veneretur, atque adoret. Sæpè visâ est Eucharistia morituris vires addere ut in illo supremi temporis articulo, suum in Deum amorem religionemque palam facerent. Exemplo sit Guilelmus Archiepiscopus Bituricensis, qui, licet animam agere videretur, simul atque Duum suum ad se venire cognovit, perinde ac si morbus omnis remississet, de strato proficiens, concito gradu Servatori suo processit obviam, eumque flexis humi genibus, totusque lachrymis distillans, quanta potuit animi corporisque demissione veneratus est, instantemque illi agonem suum commendavit.

Tum in ægro iterum excitet Sacerdos vehemens sacratissimi viatici desiderium, in quem finem breviter reperi poterunt prædicta, tum exempla adferri eorum, qui ardentissimè cælesti hoc pane, vita excessuri, muniri voluerunt.

S. Maria Magdalena admonita ut cælum peteret, et si itineris duces Angelos haberet, hoc tamen iter ingredi

renuit, nisi prius Christum Dominum Angelorum, comitem & ducem haberet.

S. Ambrosii Mediolanensium præfatus desidio, quod præ morbi magnitudine aperire non poterat, Deus miraculo satisfecit, nam nocte divinitus admonitus Vercellensis Episcopus, allatâ venerabili Eucharistia viatico illum refecit.

His aliisque æger accensus, qua maxima potest reverentia divinum viaticum recipiat: quo accepto, consideret nobilis hujus cibi dignitatem, repetitque fidei, spei, ac charitatis actibus, dicat; Mane nobilium Domine quoniam advesperascit, & inclinara est jam dies, Breves dies mei sunt, & solum corpori me superest, sepulchrum. Bone Jesu esto mihi Jesus & Salvator, tibi corpus & animam committo.

§. IX.

Ad Extremam Unctionem dispositio.

Forma conferendi in Rituali exprimitur: iterari potest, quando novum mortis periculum incurrit. Ministranda est etiam amentibus, licet illam antea non petierint. Pueris etiam danda est post septimum annum, si habeant usum rationis, etsi nunquam communicaverint. Aliàs resolutiones vide supra part. 4. c. 6. ubi de extrema Unctione agitur.

Effectus hujus Sacramenti ex Concilio Florentino est mentis sanitas, & quantum expedit, etiam corporis. Hic Sacerdos refutet errorem & timorem illorum, qui cupiunt semper differri Extremam Unctionem, eo quod perluadeant sibi eo collato de vita actum esse. Cardinalis Bellar. asserit idèò rariores ægros hunc sanitatis fructum decerpere, quod serius ad hanc vitæ arborem accedant.

Narrat Joannes Nider, Rupertum quendam Imperatorem circa annum Christi 1400. hujus opinionis aspergine non leviter tinctum fuisse; at non impune: nam continuo tot tamque gravibus scrupulis torqueri cepit, ut propius nil fuerit, quam ut non modo de corporis, sed & de animæ salute deturbaretur. Impedit Dei favor. Spiritualis hæc ei medicina adhibita, dumque orationes ejus pietatis plenissimas percipit; & me imprudentem, inquit, qui orationes tam pias hæctenus neglexerim. Ignoscat Deus insipientiæ meæ; & verò ignovit, vitæ annos insuper non paucos indulsit, quibus imperium suum sospes administravit.

Dum æger inungitur, animum his aliisque similibus orationibus pascat: *Jesu Filii David miserere mihi: Deus in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina: Bone Jesu dic anima mea, salus tua ego sum.*

Sacerdos peractâ Unctione ægrum animet ad fiduciam recuperandæ sanitatis, si id animæ profuturum sit, divinoque placito consentaneum; atque in hunc finem has aliasque orationes recitet.

Concede hunc famulum tuum quæsumus, Domine, Deus, perpetuâ mentis & corporis sanitate gaudere, & gloriolæ B. Mariæ semper Virginis intercessionem à præsentis liberari tristitiâ, & æternâ perfrui lætitiâ.

Omnipotens sempiternæ Deus; salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo N. pro quo, misericordiæ tuæ imploramus auxilium, ut, redemptâ sibi sanitate, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat, actiones.

Arisde
KinTheo
logiaD. IV
2. 8

S. X.

Admonitio ad præsentem de præparatione ad mortem felicem.

POSTquam æger expiravit, Sacerdos animam ejus circumstantibus commendat, dicatque nullo modo defunctum efficacius ab iis juvari posse, quam si purgata statim per confessionem conscientia ad communionem religiose accedant, ejusque fructum per modum suffragii defuncto impertiant.

Deinde adhortetur præsentem de adhibenda cura ad felicem mortem obeundam.

1. Quia à bona morte beata aternitas dependet.
2. Moneat ad hanc obtinendam necesse esse per rectam vitæ innocentis viam ambulare, & frequentem Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ usum adhibere.
3. Considerent pretiosum esse tempus quod ad salutem operandam conceditur, ideoque nullo die bona opera negligenda.
4. Maxime certam omnibus esse mortem, horam verò mortis incertam.
5. Exiguo labore ingentes thesauros comparari posse.
6. Nihil nos hinc asportaturos, præter virtutum, bonorumque operum fructus.
7. Id nunc agendum, quod fecisse optaremus, si modo supremum vitæ momentum adesset.

Pro Præparatione securissima ad Mortem, dum rectè valeamus usurpandum est sequens Testamentum, quod se sibi viri sancti sæpius contulerunt, & singulis seipmanis devotè recitarunt ac renovarunt.

TESTAMENTUM

Devotissimum Hominis Christiani, Complectens Actus omnes quibus possit ad salutem æternam securissimè disponi.

IN nomine Dei, ac Sanctissimæ Trinitatis, Amen. Ego N. N. ab Annis . . . tuo nutu, ô mi Creator, veni nudus in hunc mundum, & brevi nudus inde ad te revertar. Cum autem omnia acceperim de manu tua, & tua sint omnia infinitis titulis, hac meâ supremâ voluntate tibi me, meaque omnia restituo, quanto possum amore, quantâ possum gratitudine. Te quoque super omnes Hæredem meum constituo, qui restitues hæreditatem meam mihi, sicuti dedisti mihi Te ipsum, & pretiosam animam, & Spiritum Sanctum tuum. Et quid potuisti facere amplius animæ meæ, & non fecisti?

Quid verò ego hæctenus retribuï, & quid deinceps retribuam tibi? O quam merito ex nunc in æternum cor, corpus, & animam, omnesque cogitationes, verba, & opera, tibi addico, & devoceo! Et si mea forent universa, ô Deus, hæc quoque darem tibi. Dignus es enim Domine accipere omnem laudem, virtutem, honorem, & benedictionem: & maxime à me qui te sic N. peccando toties inhonoravi, de quo nunc ex amore tuo medullitus doleo.

Itaque nunc cum omnibus Sanctis tuis, & in æternum dicere incipio: Benedictio, & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, & virtus, & fortitudo tibi Deo nostro in sæcula sæculorum, Amen.

Hos affectus omnes renovare cupio, quoties deinceps respiro, & maxime in ultimo vitæ momento,

R. P. Arsdack, Tom. III.

pro quo nunc in manus tuas commendo spiritum meum.

Insuper nunc coram te, & curia tua cælesti universa, obsequio meum votum, & desiderium, quo cupio in Fide Catholica, Apostolica, & Romana vivere, & mori, & in extrema hora Pœnitentiæ Sacramentum ad veniam peccatorum, Unctionis verò extremæ, ad luctam contra Dæmonem, Communionis autem, ad Viaticum longè aternitatis, toto cordis affectu sumere & complecti desidero.

Hæc desideria Scripto hoc, ideo coram Te Deus meus, & coram Angelis ac hominibus consigno; ut hoc ipsum sit humilis, & explicita Sacramentorum postulatio; si quo casu interceptâ voce, linguâ eloqui non possem. Nec revocatum censeri cupio, nisi coram te, & curia tua, & septem testibus, & integris sensibus illud retractaverim. Pro Pœnitentiæ verò Sacramento ne desit materia etiam explicita: Nunc pro extrema hora fateor dolens ex sincero tui amore, me erga te ingrattissimum fuisse; in oratione toties vagum, & negligentem; erga proximum non uti debui affectum, patientem, & benignum; erga me plus nimio indulgentem, & tempus omnium pretiosissimum otiosè perdidisse, cum possem eo in immensum per singula sæcula momenta augere opes aternas, & pro aterna gloria tua illud ipsum impendere. De his, inquam, ceterisque vitæ universæ delictis ex puro Dei amore toto corde doleo, me ipsum accuso, & supplex veniam efflagito.

Quod reliquum est de bonis fortunæ, illa relinquo iis N. N. quibus, ut confido, relinqui tibi maxime placeat, & in eum usum N. qui sit ad majorem nominis tui gloriam. Tua sunt fateor, Domine, tua sunt omnia. Ego verò redditurus forsitan hodie rationem, cupio esse Dispensator fidelis, ut non studeam honori meo, sed tuo, non vanitati, sed veritati! Tu enim es via, veritas, & vita mea.

Rogo item vos Amicos meos, ut Sacrificiis, precibus, Communionibus, indulgentiis, & elemosinis juvetis animam meam, ne qua in limine beatæ aternitatis occurrat tristis remora properanti ad Dominum, ad centrum, & omne bonum meum.

Siqui verò, quod absit, quacumque ex causa adversarii mihi, aut offensi estis, aut fuistis, condono ex corde vobis offensam coram Deo, qui scrutatur cor, & renes meos, propter amorem Domini mei: & si quem ipse offendi, supplex veniam peto. Pacem omaibus cum Domino *Jesu* relinquo, & offero, quia tendo ad Principem pacis, & vobiscum in pace in æternum vivere volo, & habitare in amantissimo corde Christi *Jesu*.

Hæc sunt Deus meus, judex meus, & refugium meum, hæc sunt desideria pauperis, quæ soles exaudire. Audi obsecro, & exaudi de profundis clamantem; & per misericordiam tuam confirma hoc Deus, quod operatus es in me. Hæc mea desideria & decreta certè nunc, & omni hora, morte & sanguine signare paratus sum. Hæc suprema mea, & aterna voluntas est, eritque, Deus meus, per gratiam tuam. Estne ultra quod possim, ô Pater misericordiarum, ô spes mea, ô Charitas, Deus meus, estne jam, dum adhuc tempus est miserendi, quod ultra faciam? Paratum cor meum Deus, paratum cor meum exequi per omnia sanctissimam voluntatem tuam, ut securus tecum vivam in æternum, ut nunquam separet à charitate tua, ut amem te propter te, & tecum unum sim in perpetuum.

Q O bea-